

Norske Lakseelver

Årsmelding m/regnskap 2000 og 2001

Vedtatt på Norske Lakseelvers årsmøte i Kristiansand, 4. og 5. april 2002

Innholdsfortegnelse

	Side
1. Styret.....	1
2. Sekretariatet.....	2
3. Medlemmer	2
4. Økonomi	2
5. Årsmøtet 200	3
6. Fagkonferansen 2001	4
7. Oppfølging av Villaksutvalgets innstilling.....	4
8. Lakselus og rømt oppdrettslaks.....	6
9. Laksefiskeavgifta.....	6
10. Gyrodactylus salaris	7
11. Prosjekter	8
12. Fisketurisme	9
13. Informasjon/internett	9
14. Norske Lakseelvers deltakelse i utvalg m m.....	10
14.A Deltakelse i NACO.....	10
14.B Medlemskap i North Atlantic Salmon Fund.....	10
14.C Norsk Villakssenter - Villaksseminaret	11
11	
14.D Samarbeidsrådet for anadrome laksefisk.....	11
14.E Fagrådet for laks og sjørøret på Skagerakkysten/Oslofjordregionen...	11
14.F Andre seminarer, festivaler, møter med mer	11

Vedlegg 1	Medlemslag tilsluttet Norske Lakseelver pr 01 03 2002
Vedlegg 2	Kontingentbestemmelsene 2001-2002
Vedlegg 3	Regnskap for Norske Lakseelver i 2000 og 2001
	Revisjonsberetning for 2000 og 2001
Vedlegg 4	Høringsuttalelse nasjonale laksevassdrag og laksefjorder
Vedlegg 5	Laksefiskeavgifta, innstilling til Direktoratet for naturforvaltning
Vedlegg 6	Vedtekter for Norske Lakseelver

1 Styret

Styret i Norske Lakseelver har hatt følgende sammensetning siden årsmøtet i Grong 24. mars 2000:

<u>Nord-Norge:</u>	Styremedlem; Ottar Linløkken fra Lakselv Grunneierforening Varamedlem; Terje Eilertsen fra Salangsvassdragets Fiskeforvaltning
<u>Trøndelag:</u>	Styremedlem; Tom Riise-Hanssen fra Namsenvassdragets Gr.eierforening Varamedlem; Arne Nielsen fra Orkla Fellesforvaltning
<u>Nord-Vestlandet:</u>	Styremedlem; Aage Wold fra Måna Elveeigarlag Varamedlem; Olav Wendelbo fra Lærdal Elveeigarlag
<u>Sør-Vestlandet:</u>	Styremedlem; Bjørn Moe fra Suldal Elveeigarlag Varamedlem; Reidar Sodeland fra Mandalselva Elveeigarlag
<u>Østlandet:</u>	Styremedlem; Ingar Aasestad fra Numedalslågen Elvelag Varamedlem; Nils P Hobbestad, Hellefossen Elveeierlag i Drammenselva
<u>Norges Bondelag:</u>	Styremedlem; Tor Nymo fra Målselv i Troms. Varamedlem; Bjørnulf Kristiansen.
<u>Norges Skogeierforb:</u>	Styremedlem; John Frøseth fra Skogeierforeninga Nord. Varamedlem; Svein Knutsen.

Leder: Aage Wold

Nestleder: Tom Riise-Hansen.

Møter: Styret i Norske Lakseelver har i 2000 og 2001 avholdt 15 styremøter, herav 12 som telefonmøter. Det er behandlet 58 protokollførte saker.

Det har vært løpende kontakt mellom daglig leder og representanter i styret, og pga. skifte i sekretariatet (daglig leder) har det vært utstrakt kontakt / drøftinger med styreleder.

Styret har i det vesentligste lagt den vedtatte arbeidsplanen til grunn for sitt arbeid, men laksepolitiske hendinger og utspill, har hatt betydning for prioriteringene.

Arbeidet med oppfølgingen av Villaksutvalgets innstilling har vært en vesentlig del av styrets arbeid i 2000 og 2001. Spesielt har bekjempelse av Gyrodactylus salaris og lakselus har vært viet stor oppmerksomhet, men også andre tema som nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, rømming fra oppdrettsanlegg, fisketurisme i laksevassdrag, kalking, kvotebasert regulering av laksefiske, videreføring av fiskefondet, revisjon av konsesjonsvilkår, internettavtaler og markedsføring har vært sentrale.

Norske Lakseelver har gitt svar på følgende høringsaker:

- Regulering av fiske etter anadrome laksefisk i sjøen for 2000
- Villaksprogrammet
- Regulering av fiske etter anadrome laksefisk i sjøen for 2001
- MDs høringsnotat om Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder
- Fylkesdelplan for kystsonen i Rogaland
- Forskrift om tildeling av matfiskkonsesjoner for laks og ørret i sjøvann
- Forskrift om virksomheter der det foregår slaktning og tilvirking av akvatiske dyr fra akvakulturanlegg og havbeite

Norske Lakseelver har fremmet organisasjonens syn i lakseforvaltningssaker i en rekke møter på ulike forvaltningsnivåer, - i Miljøverdepartementet, Olje- og Energidepartementet, Landbruksdepartementet, Fiskeridepartementet, Stortingets Energi- og miljøkomite, Direktoratet for naturforvaltning, Fylkesmennene og mot andre interesseorganisasjoner. En del av utspillene er gjort i felleskap med Norges Bondelag, Noregs Grunneigar- og Sjølaksefiskarlag, WWF - Verdens Naturfond og Norges Jeger- og Fiskerforbund. Styreleder har deltatt som innleder / debattant i flere seminar og i møte med lokale elveeierlag.

2 Sekretariatet

Norske Lakseelvers sekretariat ligger i Landbrukets hus, i tilknytning til Norges Bondelags avdeling for naturforvaltning og miljø. Norske Lakseelver har fornyet samarbeidsavtalen med Norges Bondelag. Denne innebærer at Norske Lakseelver betaler kr 75.000,- (+ mva) for kontorplass (telefon, datautstyr, kontorrekvisista, regnskapsføring m.v.), og at Norges Bondelag forplikter seg til å kjøpe tjenester fra Norske Lakseelver for 125.000,- pr år (1/3 årsverk). Disse tjenestene består i at daglig leder arbeider som fagkonsulent på innlandsfiskesaker, sekretær i Noregs Grunneigar- og Sjølaksefiskarlag og sekretær for arbeidsgruppe Ny rovdrymning. Avtalen gjelder fram til 1.januar 2004.

Daglig leder Finn Erlend Ødegård er innvilget permisjon fra stillingen som daglig leder fra 19. februar 2001 for å kunne fungere som saksbehandler i Miljøverndepartementet med nasjonale laksefjorder og laksevassdrag som spesielt arbeidsfelt. Permisjonen var i utgangspunktet gitt for 1 år, men er siden forlenget med ytterligere et halvt år.

Tor Einar Skog ble først tilsatt som vikar, men sa opp etter kort tid. Deretter ble Stian Stensland ansatt, med tiltredelse 8.mars 2001. Stensland har vikariat fram til 12. august 2002.

3 Medlemmer

Pr 1. mars 2002 omfatter NL 93 anadrome vassdrag, organisert i 74 elveeierlag/frittstående fiskerettshavere (se vedlegg 1). Det er i gjennomsnitt 95 medlemmer i hvert elveeierlag. Norske Lakseelver representerer gjennom medlemslagene omlag 7 000 fiskerettshavere.

I 2001 ble det fanget 428 810 kg laks og 44 284 kg sjøaure/sjørøye i disse elvene. Dette utgjør 75 % av totalt elvefanget laks og 48 % av totalt elvefanget sjøaure/sjørøye i 2001.

Norske Lakseelver har fått 5 nye medlemslag siden årsmøtet i 2000. De nye medlemmene er: Åros Elveeierlag, Figga Grunneierlag, Ognå Grunneierlag, Mittet Elveigarlag og Breivikeidet og omegn grunneierlag. I den samme perioden har Gloppen Elveigarlag meldt seg ut.

Manglende ressurser (personell og økonomi) har ikke gitt mulighet for en større vervekampanje, men det største hinder både for å verve nye og beholde eksisterende medlemmer, synes å være sviktende informasjon om det arbeid NL utfører. Styreleder har i flere møter med lokale elveeierlag konstatert forbløffende lite kjennskap om vårt arbeid, og sett nytten av direkte kontakt med elveeierlagenes styre/medlemmer. Kontakt/informasjonsarbeid bør derfor, etter styrets vurdering, bli enda høyere prioritert i kommende valgperiode, både for å sikre vår økonomi og for å gi oss enda større tyngde i laksepolitikken.

4 Økonomi

Økonomien i Norske Lakseelver er noe styrket de siste 2 årene. Organisasjonen er imidlertid fortsatt avhengig av økt inntekt gjennom medlemskontingenten dersom den skal greie å ivareta medlemmenes interesser på en tilfredsstillende måte. Prosjektmidler kan nok tilføre oss vesentlige midler, men det båndlegger også stor personellressurser, slik at annet viktig arbeid blir skadelidende.

Det ble på årsmøtet i 2000 vedtatt nye kontingentbestemmelser (jfr vedlegg 2). Erfaringen hittil er at disse kan gi svært ulik kontingent på vassdrag med tilnærmet lik omsetning og fangst. Bl.a. av den grunn har styret bedt et utvalg gjennomgå kontingentbestemmelsene med tanke på ev. justering under årsmøtet 2002. Utvalgets vurdering og forslag, som styret har sluttet seg til, finnes i sakslista for årsmøtet.

Kontingentinntektene utgjorde i 2000 kr 331 509,- og i 2001 kr 412 029,-. En del medlemslag synes ikke å ha betalt kontingent etter reglene fra 2000, og dette vil bli fulgt opp av daglig leder. Som tilskudd til ulike prosjekter er det i 2000 inntektsført kr 381 874,- og kr 270 650,- i 2001. Prosjektene har i hovedsak dreid seg om seminarer/konferanser (bl.a. fisketurisme), driftsplanlegging og lokal forvaltning, samt internettprosjekt. Regnskapet er i 2000 gjort opp med et overskudd på kr 35 675,- og årsresultatet for 2001 viser et underskudd på kr 10 261,-. Norske Lakseelver har pr 01.01 2002 en egenkapital på kr 85 074,-

For øvrig vises det til regnskapet og revisjonsberetningen (vedlegg 3)

5 Årsmøtet 2000

Norske Lakseelver har årsmøte hvert annet år. Siden stiftinga i Stjørdal i 1992, har årsmøtene vært holdt i Ålesund i 1994, i Drammen i 1996, i Bergen 1998. I 2000 ble årsmøtet holdt i Grong i Nord-Trøndelag 24.mars. Første dag startet med et fagseminar, der 50 personer deltok. På årsmøtet deltok 41 personer første dag og 42 andre dag. De stemmeberettigede utgjorde henholdsvis 28 og 27 personer. I alt var 24 elveeierlag representert på årsmøtet. I tillegg deltok Høylandet Elvelag og Levanger Grunneierlag som observatører.

Årsmøtet valgte Ingar Aasestad fra Numedalslågen Elvelag som nytt styremedlem for Østlandet etter Anders Assev. Nils P. Hobbestad, Hellefossen Elveeierlag tok gjenvalg som varamedlem. Bjørn Moe Suldal Elveigarlag tok gjenvalg som styremedlem for Sørvestlandet. Reidar Sodeland, Mandalselva Elveigarlag, tok gjenvalg som varamedlem for Moe. Representantene er valgt for 4-årsperioden fram til årsmøtet i 2004.

Aage Wold (Måna Elveigarlag) ble valgt som leder etter Bjørn Moe og Tom Riise-Hanssen (Namsenvassdragets grunneierforening) ble valgt som nestleder.

Årsmøtet kom med følgende resolusjon:

” Norske Lakseelver mener at det oppdelte forvaltningssystemet er et hovedproblem for en positiv utvikling for villaksen. Skal vi kunne snu den negative utviklingen, er det avgjørende at den helhetlige tiltakspakken som Villaksutvalget har foreslått, ikke splittes opp. Det er videre nødvendig med tilførsel av friske midler for å kunne gjennomføre en snuoperasjon. Her bør de ulike sektornæringene som påvirker villaksen negativt, som oppdretterne og vassdragsregulantene, komme inn.

Lakseparasitten Gyrodactylus salaris er idag den mest akutte trusselen for villaksens eksistens. 40 norske lakseelver er eller har vært, infisert av denne lakseparasitten. Av disse er 25 elver behandlet med rotenon. 16 av disse er friskmeldte. Rotenonbehandlingen har bare vært misslykket i fire elver. Det er i flere regioner reell fare for spredning av Gyrodactylus salaris til nye elver. En grundig samfunnsøkonomisk analyse viser at den totale samfunnsøkonomiske verdien av laksefiske i sjøen og elvene rundt Trondheimsfjorden er mellom 1,25 og 4 milliarder kroner. En ny rotenonbehandling av Steinkjervassdraget vil kunne forhindre spredning til andre elver rundt Trondheimsfjorden og beskytte disse verdiene. Norske Lakseelver mener at vi fortsatt må bekjempe

Gyrodactylus salaris med rotenon inntil mindre omstridte behandlingsmetoder foreligger. Myndighetene må samtidig arbeide frem alternative strategier for elver der lakseparasitten ikke kan bekjempes med rotenon.

Lakselus. Nye grenseverdier som utløser avlusning av oppdrettslaks er et viktig steg i riktig retning. Norske Lakseelver mener imidlertid at grenseverdiene for lakselus må være enda lavere i de intensive oppdrettsregionene for at fjordområdene skal bli levelige for sjøørrett og villakssmolt.”

6 Fagkonferansen 2001

I de år Norske Lakseelver ikke har årsmøte, blir det arrangert en fagkonferanse. Etter invitasjon fra Laksebreveierforeningen for Tanavassdraget (LBT) ble fagkonferansen i 2002 lagt til Tana Bru, med LBT som lokal arrangør. Rammen var Tana, verdens beste lakseelv. Tidsrommet 28.juni – 1.juli ble valgt for at deltakerne skulle få oppleve Tana elv og Finnmark i fiskesesongen.

15 forskjellige elveierlag var representert under konferansen. Videre var det stor lokal oppslutning fra LBT, og kommunen var representert ved ordfører Ingrid Smuk Rolstad, som ønsket velkommen og uttrykte ønske om samarbeid med NL for å øke den lokale verdiskaping knyttet til Tanavassdraget.

Blant foredragsholderne var statssekretær og tanaværing Steinar Pedersen i Kommunal- og Regionaldepartementet, fylkesvaraordføreren i Finnmark, fiskeforvaltere fra flere fylker, forskere, representanter fra Miljøverndepartementet, finske myndigheter og reiselivsoperatører. Det ble satt spesiell fokus på Tanavassdraget og forholdene i Finnmark. Miljøverndepartementets høringsnotat om nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, som ble offentliggjort mens konferansen pågikk, ble viet mye oppmerksomhet. Gitt den korte avstanden til Finland og Sverige og de gyrosmittede vassdragene der, ble bekjempelsen og problemstillingen rundt lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* diskutert nøye, med bl.a. innlegg fra Finske myndigheter. Vi kan ikke si oss beroliget med det vi så og ble fortalt vedrørende gyrosituasjonen i nord

Pressedekningen av konferansen var rimelig god med lokale aviser, NRK Finnmark og Villmarksliv tilstede, og med flere intervju og reportasjer både i radio og presse.

På programmet ellers var en tur opp Tanadalen til den finske forskningsstasjonen i Utsjoki, og en svært trivelig grillaften på Jon Viktor Aslaksens gård i Alleknjarg, der Aslaksen og hans medhjelpere hadde lagt stor omtanke og energi i forberedelsene.

I alt deltok 62 personer på et svært vellykket arrangement i Finnmark.

7 Oppfølgingen av Villaksutvalgets innstilling

Oppfølgingen av Villaksutvalgets (Rieber-Mohn utvalget) innstilling ”Til laks åt alle kan ingen gjera?” (NOU 1999:9) har vært sentralt for Norske Lakseelvers arbeid i valgperioden.

Det gjelder særlig:

Miljøverndepartementets høringsnotat om nasjonale laksefjorder og – vassdrag

som Miljøverndepartementet, med Siri Bjerke som Statsråd, la fram i juni 2001.

Forslag er, etter NL’s oppfatning, en betydelig svekkelse og oppsplitting av den tiltakspakke som Villaksutvalgets la fram som et minimumsforslag for å redde de norske villaksstammene.

De vesentligste avvik fra Villaksutvalgets innstilling er

- Øst-Finnmark øst for Kinnarodden åpnes for oppdrett
- Oppdrett av laksefisk i tillates i flere av de nasjonale laksefjordene
- Bortfall av viktige nasjonale laksevassdrag
- Bortfall av sikrings- og tiltakszoner; - åpning for lakseoppdrett

Norske Lakseelvers umiddelbare reaksjon var at forslaget var en gavepakke til oppdrettsnæringen og en ytterlig svekkelse av de norske villaksstammene, og under (og etter) høringsfristen har prøvd å argumentere mot en så åpenbar svekkelse av Villaksutvalgets innstilling.

I forbindelse med lanseringen av MDs høringsnotat avholdt Norske Lakseelver en pressekonferanse i Trondheim i samarbeid med Noregs Grunneigar- og Sjølaksefiskarlag, WWF- Verdens naturfond og Norges Jeger – og Fiskerforbund. Der ble villaksorganisasjonenes misnøye med MDs forslag tydelig tilkjenngjort. Vidar Skiri representerte Norske Lakseelver, da styret var opptatt med fagkonferansen i Tana.

NL's høringsuttalelse i denne saken finnes i vedlegg 4.

Villaksprogrammet

Blant tiltakene i Villaksutvalgets tiltakspakke var opprettelsen av ett 10 års forskningsprogram for villaks i regi av Norges forskningsråd. Som et resultat av dette har en opprettet "Villaksprogrammet".

Programmets mål er å produsere ny kunnskap som kan bidra til å beholde og gjenopprette sterke, produktive bestander av norsk laks. Det skal utvikles modeller som kan benyttes i en fleksibel og bærekraftig forvaltning av arten i forhold til andre samfunnsinteresser.

Villaksprogrammet har tre tematiske satsningsområder.

- 1. Produksjon av villaks - variasjon i tid og rom** som fokuserer på bestandsregulerende mekanismer hos laks i ferskvann og hav for bedre å kunne sette i verk tiltak, og tilpasse beskatningen i takt med endringer i produksjonen.
- 2. Trusler mot villaksen** som fokuserer på virkningen av menneskeskapt trusler mot villaksbestandene. Sentralt under dette tema er forskning på lakseparasittene *Gyrodactylus salaris* og lakselus, på effekter av rømt oppdrettslaks, vassdragsreguleringer og vannforurensning, forsurening, klimaendringer, kompensasjonstiltak, og over- og feilbeskatning.
- 3. Bruk og forvaltning av villaksen** som fokuserer på forskningsbehov knyttet til biologiske, kulturelle og økonomiske interesser i et moderne forvaltnings- og brukerperspektiv, og om effektive forvaltningsstrategier og tiltak som grunnlag for en bærekraftig bestandsforvaltning.

Så langt har ikke Villaksprogrammet fått mer enn om lag halvparten av de midlene som det ble uttrykt behov for. Likevel har en rekke prosjekt startet opp, i første rekke med vekt på forskning omkring lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*.

Det har vært / er oppgave for NL å medvirke til at Villaksprogrammet blir tilgodesett med de nødvendige midler fra de bevilgende myndigheter.

Prognosebasert, kvoteregulert fiske

Villaksutvalget foreslo å innføre et system med prognosebaserte kvoter. Til å utrede problemer / konsekvenser knyttet til et prognosebasert forvaltningssystem, har DN etter pålegg fra Miljøverndepartementet oppnevnt ei arbeidsgruppe, som over en 4-5 årsperiode bl.a. vil gjennomføre en del forsøk i sjø og elv. I det 9 mann store utvalget sitter representanter fra DN, fylkesmennene (fiskeforvalterne) og interesseorganisasjonene. Bjørn Moe er NL's medlem i utvalget, og vår styreleder Aage Wold er arbeidsgruppas sekretær.

8 Lakselus og rømt oppdrettslaks

Sommeren 2001 kom ”**Vestlandsrapporten**” som tok for seg status for laksestammene i Hordaland og Sogn og Fjordane. Rapporten var utført av en ekseptkomite bestående av personer fra NINA, Havforskningsinstituttet, Rådgivende biologer og fylkesmannen i Rogaland på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning (DN utredning 2001 – 2). Rapporten viste til at situasjonen generelt sett er alvorlig for laksesammene i de to fylkene. Disse to fylkene er også landets viktigste oppdrettsregion med 30% av landets produksjon. Rapporten viser til at det årlig er store svinn og rømminger fra merder og settefiskanlegg, samt i forbindelse med håndtering og transport. Innslaget av rømt oppdrettslaks har vært høyt i mange vassdrag i mange år. Og forskerne mener at rømt oppdrettslaks trolig har påvirket de fleste bestandene i regionen genetisk i varierende grad, og det er også mulig at dette kan ha påvirket produktiviteten negativt i enkeltbestander. Rapporten viser også til at overlevelsen i sjøfasen er en kritisk faktor for laksen, og at dette mest trolig skyldes påslag av lakselus på utvandrende smolt. Dette bekreftes av Havforskningsinstituttet som har undersøkt påslag av lakselus på utvandrende smolt i fjorder på vestlandet og nordover til Namdalen. For Sognefjorden anslås dødeligheten til 95 % , noe som i klartekst betyr at en hel generasjon så å si er borte. Norske Lakseelver frykter at den utvikling vi har sett i Sogn og Fjordane og Hordaland vil spre seg til andre steder i landet, dersom en ikke får løst problemene som oppdrettslaksen fører med seg.

Før valget høsten 2001 ble det utlovet **40 nye matfiskonsesjoner** for oppdrett av laks og ørret, derav 10 til Finnmark. Men også flere i allerede hardt pressede områder som på Vestlandet.

Som følge av denne alvorlige situasjonen for villaksen tok Norske Lakseelver initiativ til et krisemøte med den politiske ledelsen i Fiskeri-, Miljøvern- og Landbruksdepartementet. På møtet deltok foruten 3 statssekretærer også de respektive direktorater, forskere, Norske Lakseelver, Norges Bondelag, Noregs Grunneigar- og Sjølaksefiskarlag, WWF, Norges Jeger – og Fiskerforbund og representanter fra oppdrettsnæringen. Villaksorganisasjonene framsatte spesifikke krav vedrørende oppdrettsnæringen som gikk på innføring av typegodkjent utstyr nå (TYGUT), merking av oppdrettsfisk og synkroniserte våravlusninger. Noe av det som ble berørt på krisemøtet, vil bli tatt opp i havmeldingen som kommer i mars 2002. Siden møtet er det skjedd politiske utskiftninger av statsråder/statssekretærer, og Norske Lakseelver kan ikke se at den nye regjeringen har grepet tak i de oppdrettsrelaterte problemene i den grad som det ble snakket om på møtet. NL har etter regjeringsdannelsen sist høst tatt initiativ til og fått møte med statssekretærene i Landbruksdep. og Miljøverndep. Under disse møtene var gyro og oppdrettsrelaterte problemer sentrale tema.

For tiden foregår det en vurdering om sykdomsforvaltningen av akvatiske dyr(fisk) i oppdrett, som nå tilligger Landbruksdepartementet (LD) og Statens dyrehelsetilsyn (SDT), skal overføres Fiskeridepartementet (FID) eller forbli uendret. Det er tydelig at FID ønsker å sikre seg dette ansvarsområdet. Norske Lakseelver var innbedt til møte med FID og LD angående dette spørsmålet, og har gitt uttrykk for at sykdomsforvaltningen bør forbli i LD og SDT. Dersom FID overtar dette ansvaret, frykter vi at oppdrettsnæringa blir for dominerende og at våre interesser ikke blir ivaretatt i tilstrekkelig grad.

9 Laksefiskeavgifta

Fiskeravgifta for innlandsfisk og kreps falt bort 1.januar 2002. Avgifta for fiske etter anadrome laksefisk ble imidlertid ikke fjernet. For å få til en videreføring av laksefiskeavgifta opprettet Direktoratet for naturforvaltning høsten 2001 en arbeidsgruppe med representanter fra Norske Lakseelver, Norges Bondelag, Noregs Grunneigar og Sjølaksefiskarlag, Norges Skogeierforbund og Norges Jeger- og Fiskerforbund.

Tom Riise-Hansen har vært NLs representant i arbeidsgruppa , mens daglig leder i NL, Stian Stensland har representert Norges Bondelag.

Gruppas mandat har vært å komme med forslag til endringer som etter organisasjonenes mening burde gjøres gjeldene fra 2003. Herunder å se på:

- Inntektsgrunnlaget for ordningen
- Rådgivning i forhold til bruken av fondsmidler
- Retningslinjer for fordeling og bruk
- Informasjonskampanje
- Navn på ordningen/fondet

Gruppa har nå lagt fram sitt forslag, som innebærer endringer på en rekke punkt i forhold til dagens ordning (vedlegg 5). DN har ansvar for den videre saksbehandling fram mot endelig vedtak.

10 Gyrodactylus salaris

Direktoratet for naturforvaltning og Statens dyrehelsetilsyn la i 2000 fram en handlingsplan for bekjempelse av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Denne handlingsplanen er nr. 4 i rekken, og fokuserer på tre parallelle prosesser: Bruk av ny forbedret behandlingsmetode med rotenon, bygging av fiskesperrer og forskning på alternativer til rotenon. Gjennomføring av handlingsplanen vil kreve anslagsvis 27 mill. kr årlig for å kunne gjennomføres.

Så lang er ikke planen fulgt opp med de nødvendige bevilgninger fra myndighetenes side, og NL har i mange møte med politikere og andre påpekt det uholdbare i denne situasjonen, og prøvd å få fram hvilke enorme verdier, biologisk, økonomisk og rekreasjonsmessig, som står på spill, og hvilken risiko vi løper ved ytterligere handlingsvegring.

Gjennom stor lobbyvirksomhet på Stortinget klarte imidlertid NL i samarbeid med blant andre NJFF å få de nødvendige midlene til en rotenonbehandling av elvene i Steinkjer i revidert statsbudsjett 2001.

Norske Lakseelver hadde i den forbindelse med budsjettforhandlingene høsten 2001 møte med Energi-og miljøkomiteen, og varamedlem til styret i NL og ordfører i Lærdal, Olav Wendelboe, tok initiativ til et ordføreroppdrag for bekjemping av gyro. I lag med ordføreren på Steinkjer hadde han flere møter med sentrale representanter på Stortinget. Selv om mange gode krefter sloss for mer penger til gyrokampen ble det ikke bevilget ytterligere midler for 2002, men Norske Lakseelver fikk delvis gjennomslag for sitt syn i og med at det ble fattet vedtak om at *”Stortinget ber Regjeringen opprette egen post på budsjettet for tiltak og forskning til bekjempelse av gyro og andre tiltak for å styrke villaksstammene.”* Å skaffe penger til denne posten i 2003 blir derfor en viktig jobb for Norske Lakseelver.

I perioden 200-2002 har gyro spredd seg til Signaldalselva i Troms. Videre er det konstatert gyro i et regnbueørretanlegg på svensk side i Enningdalsvassdraget (Halden) og i genbanken på Bjerka (Nordland). På den annen side er Måna (Møre og Romsdal) og Beiarelva (Nordland) friskmeldt. Begge hadde svært godt fiske sesongen 2001, og er eksempel på vellykkede rotenonbehandlinger.

Norske Lakseelver har henstilt alle våre medlemslag og alle gyrosmittede vassdrag om å gjøre det en kan for å hindre ytterligere spredning av parasitten. Vi har anbefalt å gjennomføre desinfisering etter ”Rauma-metoden”, og har spesielt understreket at samtlige infiserte vassdrag der det er åpnet for fiske, bør innføre et større depositum (ikke mindre enn 300 kr) som må betales ved kjøp av fiskekort, og som tilbakebetales når fiskeutstyret er desinfisert etter endt fiske.

Videre prøver vi å påvirke myndighetene til å endre regel- og lovverket slik at det kan settes forbud mot padling/rafting med medbrakt utstyr i de infiserte elvene.

Det er skuffende å konstatere at svært mange av våre vassdrag fremdeles ikke synes å ta gyrofarene på alvor.

Gjennom møter med Statens Dyrehelsetilsyn arbeider vi kontinuerlig med denne saken.

For øvrig prøvde vi å løfte gyro opp på et internasjonalt plan ved å ta problematikken opp i Norske Lakseelvers innlegg (Statement) under NASCO-møtet i Spania 2001. Det ser ut til å ha gitt resultater, bl.a. ved at temaet følges opp på kommende NASCO-møte av den offisielle norske delegasjonen.

11 Prosjekter

Norske Lakseelver har jobbet med følgende 4 prosjekter i 2000 og 2001:

Fisketurismekonferansen

Fisketurismekonferansen på Hamar, onsdag 25. og torsdag 26. oktober 2000, var den første i sitt slag her i landet. Over 200 deltagere samt gode foredragsholdere fra inn- og utland gjorde konferansen til en suksess. Konferansens hovedmål var å levere politiske og faglige argumenter for økt satsning på fisketurisme i Norge, og at fisketurisme i ferskvann klarere skulle defineres som en del av det temabaserte reiselivet. Gjennom konferansen bygget vi bro mellom miljøvernmyndighetenes fokus på allmennhetens adgang til fiske, og landbruks- og næringsmyndighetenes fokus på næringsutvikling og satsing på bygdeturisme. Konferansen bidro til formidling og utveksling av idéer mellom deltagere, og til styrking av nettverk. .

Prosjektet hadde en kostnadsramme på 562 296 kroner og ble støttet av SND, Direktoratet for naturforvaltning og Norges forskningsråd. Det ble utarbeidet en rapport fra konferansen som er sendt elveeierlagene

Som et resultat av Hamarkonferansen ser vi behovet for en ny nasjonal fisketurismekonferanse. Dette fordi det store deltakerantallet på konferansen avdekket at det er et behov for informasjon omkring temaet fisketurisme. Norge har et unikt fortrinn i fiskeressursen, men produktet rundt er i mange tilfeller ikke godt nok til å oppnå særlig verdiskaping. Norske Lakseelver ser at det framover er spesielt behov for en konferanse som tar for seg produktutvikling og verdiskaping i fisketurismen. Per i dag arbeider Norske Lakseelver for å få igang et prosjekt som skal sørge for lokale prosesser med produktutvikling og næringsutvikling i medlemsvassdragene. Arbeidet med og behovet for en ny nasjonal fisketurismekonferanse vil, slik vi ser det, følge naturlig etter hvert som nevnte prosjekt skrider fram. Av ressurs hensyn er det vanskelig med en fisketurismekonferanse allerede høsten 2002.

Fisketurismehåndboka

Norske Lakseelver har i samarbeid med Norsk Turistutvikling AS på Lillehammer utarbeidet veiledningsmateriell for fisketurisme i laksevassdrag. Prosjektet har hatt som hovedmål å bidra til en bedre forretningsmessig utnyttelse av laksefiske som produkt og bidra til å integrere laksefiske i det øvrige reiselivstilbud. Prosjektet resulterte i en håndbok i fisketurisme og en CD-rom for økonomistyring. Veiledningsmaterialet er rettet mot elveeierlag og fisketurismeforetak.

Veiledningsmaterialet selges av Norsk Turistutvikling. Prosjektet hadde en kostnadsramme på kr 503 544 og ble støttet av SND og Direktoratet for naturforvaltning. Prosjektet ble avsluttet i år 2000.

Modellplanprosjektet

For å påvirke til at det blir utarbeidet «gode» driftsplaner som kan brukes som eksempler i andre vassdrag satte Norske Lakseelver igang et prosjekt med en tettere oppfølging av driftsplanprosessen i 4 utvalgte vassdrag. Målet med prosjektet har vært å få til et best mulig resultat i fire utvalgte vassdrag som stiller med et godt utgangspunkt med hensyn på organisering, lokal finansiering av driftsplanarbeidet, kvalifisert driftsplanlegger og er i starten av driftsplanprosessen. Driftsplanene for Mandalselva og Steinsdalselva ble ferdige sommeren 1999. Driftsplanen for Eidselva ble ferdig sommeren 2000, mens den for Bjerkreimselva ble ferdig seint i 2001. Sekretariatet gir bort driftsplaner for vassdragene. Sluttrapport for prosjektet blir ferdig våren 2002.

Internett

Norske Lakseelver har fått midler fra SND og DN til å foreta et forprosjekt som skal avklare struktur og verktøy for å lage en hensiktsmessig presentasjonen av organisasjonen og våre medlemslag på internett. I prosjektet inngår det å opprette en demonstrerbar versjon med komplett presentasjon av 2 lakseelver (kart, fangstsstatistikk, fiskekortsoner, turismeforetak med mer). Prosjektet ventes sluttført våren 2002.

12 Fisketurisme

I inneværende periode har Norske Lakseelver sluttført 2 prosjekter innen fisketurisme (se over). Samtidig står det klarere enn noen sinne at vi, dersom vi skal få de rammebetingelser vi trenger for å kunne utvikle vår næring, må kunne dokumentere den verdiskaping som kan skje knyttet til vassdragene rundt omkring i landet. Dette kommer spesielt tydelig fram i kampen mot andre samfunnsinteresser.

Norske Lakseelver og Norges Bondelag hadde våren 2001 møte med Norges Turistråd for å få en profilert laksefiske som reiselivsprodukt også utenfor landets grenser. Som resultat av dette har Markedsføringssamarbeidet Landbruket/Norges Turistråd valgt Elve- og innlandsfiske som en av temasatsingene for 2002.

Norske Lakseelver jobber med en oppfølging av Fisketurismehåndboka og fisketurismekonferansen på Hamar. I Verdalsvassdraget og i Surnadal (Surna, Sjøya m.fl.) er det startet opp lokale prosesser/kurs med utgangspunkt i håndboka vår. Dette er første gang et slikt kurstilbud prøves i Norge. Daglig leder Stian Stensland har holdt innlegg og vært til stede på en kursdag i begge vassdragene. Norske Lakseelver ønsker å dra nytte av de erfaringer som blir gjort i disse vassdragene, og i lag med Norsk Turistutvikling utarbeide en nasjonal strategi og kursopplegg for lakseturismen. Olav Wendelbo (varamedlem til styret) representerte Norske Lakseelver og holdt et innlegg under fiskeferiekonferansen i Sandane 28. september.

13 Informasjon/internett

Å få spredd informasjon om hvilke saker Norske Lakseelver arbeider med overfor egne medlemslag, potensielle medlemslag og media er en viktig sak for Norske Lakseelver, og vil bli prioritert framover. Selv om det går ut jevnlig nyhetsbrev til formennene i de enkelte medlemslag vil mye av den informasjonen ikke finne veien til den enkelte fiskerettshaver i elveeierlaget. Dette skyldes blant annet ressursmessige hensyn i det enkelte elveeierlag. For å nå den enkelte fiskerettshaver med informasjon har vi fått en egen spalte i Bondebladet, siden mange av våre medlemmer også er medlem i Norges Bondelag. Videre arbeides det med nettsider for Norske Lakseelver (www.lakseelver.no), og disse vil være oppe og gå omkring påske. Her vil den enkelte fiskerettshaver bli oppdatert hva Norske Lakseelver arbeider med, og finne mye nyttig informasjon om organisasjonen og medlemsvassdragene. De lagene som har egen hjemmeside får lagt ut en link til sin side her.

Norske Lakseelver inngikk avtaler med de to selskapene Booking Solutions og Norgold Jakt-og-Fiske-på-Nett våren 2001. Norgold Jakt-og-Fiske-på-Nett skulle ta seg av tradisjonell markedsføring og salg av fiske i utvalgte vassdrag, spesielt rettet mot et utenlandsk marked. Norgold gikk konkurs høsten 2001 uten at det fikk noen økonomiske konsekvenser for Norske Lakseelver. De avtalene som enkelte valdeiere hadde med salg av laksefiske til et utenlandsk marked har blitt videreført gjennom Harald Øyens personlige selskap, Norway Salmon Fishing.. De henvendelser som Øyen ikke kan ta hånd om blir kanalisert videre til Norske Lakseelvers sekretariat og vår samarbeidspartner Booking Solutions.

Vår avtale med Booking Solutions innebærer at våre medlemslag og de enkelte fiskerettshaverne kan presentere og/eller selge sine fiskestrekninger og tilhørende produkt på Norges største fiskeportal, www.fishbooking.com, for en meget rimelig penge. Foreløpig synes det som om medlemsvassdragene er seint til å benytte seg av dette tilbudet, selv om flere har planer om å utvikle egne hjemmesider. Utvikling av internettsider kan være en veldig dyr prosess. Norske Lakseelver anbefaler våre medlemmer å benytte seg av Booking Solutions sitt tilbud for å få utarbeidet internettpresentasjon eller knytte opp allerede eksisterende hjemmesider. Avtalen innebærer også at Booking Solutions utarbeider internettsider for Norske Lakseelver. Mer informasjon om avtalen vil bli lagt ut på våre hjemmesider.

14 Norske Lakseelvers deltagelse i faste utvalg, seminarer med mer

14 A Deltakelse i NASCO

NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organisation) ble stiftet i 1984, og er en oppfølging av ratifiseringen (godkjenning) av den Nord Atlantiske laksekonvensjonen fra 1983. NASCO er et samarbeidsorgan mellom regjeringene i de lakseførende landene rundt Nord Atlanteren. NASCO tildeler bl. a laksekvoter til Grønland og Færøyene. Norske Lakseelver har sammen med de andre ikke statlige organisasjonene (NGO-ene) observatørstatus i NASCO. NGO-ene har et fast møte hver vinter der de forbereder og samordner uttalelser(statement) til NASCOS årsmøte, på disse møtene stiller ofte Norske Lakseelver og Norges Bondelag med felles representant. Norske Lakseelver og Norges Bondelag, med støtte fra de andre NGO-ene, tok opp gyroproblematikken på fjorårets årsmøte i Spania. Bjørnulf Kristiansen, Norges Bondelag og varamedlem til NLS styre representerte våre interesser i vinterens NGO-møte i Skottland. I det kommende årsmøte i juni vil organisasjonene ta opp regler for oppdrettsnæringen, sikringssoner i forhold til oppdrettsnæringen, føre-var prinsippet, bifangst ved trålfiske og predasjon. I forkant av årsmøtet har også den norske delegasjonen ved myndighetene, forvaltningen og organisasjonene et samrådsmøte for hvilke saker som vil bli tatt opp. Norske myndigheter vil i år fokusere spesielt på gyrosaken.

14 B Medlemskap i North Atlantic Salmon Fund (NASF)

NASF som ledes av Islendingen Orri Vigfusson har siden 1991 arbeidet med å redusere beskatningen av villaks i sjøen gjennom å kjøpe opp laksekvoter/fiskeretter i sjø. Mest kjent er oppkjøpet ved Færøyene som pågikk gjennom en årrekke. De siste årene har NASF arbeidet med å få kjøpt opp lakserettigheter i sjøen omkring de britiske øyer, samt få slutt på det omstridte drivgarnsfisket ved Irland. NASF har også hatt henvendelse mot norske myndigheter om oppkjøp av fiskeretter i sjø. Bjørn Moe representerte Norske Lakseelver i et NASF-møte i Dublin i april 2001.

14 C Norsk Villakssenter -Villakseminaret

Stiftelsen Norsk Villakssenteret i Lærdal er et forsknings og naturinformasjonssenter om atlantehavslaksen. Norske Lakseelver er en av grunnleggerne av stiftelsen som ble dannet 20 mars 1993. Annenhvert år arrangeres et villakseminar. Høsten 2001 arrangerte Norsk Villakssenter i samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning og Statens Dyrehelsetilsyn, et seminar omkring bekjempelsen av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Styreleder Aage Wold var representert med så vel faglig innlegg som deltakelse i debatten. Knut Eltun, Lærdal Elvveigarlag sitter i styret for Norsk Villakssenter.

14 D Samarbeidsrådet for anadrome laksefisk

Samarbeidsrådet er et kontaktorgan mellom offentlig naturforvaltning og organisasjonene. Samarbeidsrådet behandler forslag fra DN før de sendes ut på høring, men rådet kan også fremme forslag overfor DN om reguleringer og tiltak som rådet mener direktoratet bør ta opp.

Direktoratet for naturforvaltning er sekretariat for rådet.

Aage Wold har representert Norske Lakseelver i rådet. Daglig leder Stiaan Stensland har i kraft av sitt arbeid for Norges Bondelag, Norske Lakseelver og Noregs Grunneigar- og Sjølaksefiskarlag også møtt i rådet. I 2000 og 2001 har rådet hatt tilsammen 4 møter. Saker som har blitt tatt opp er blant annet reguleringen for fiske i sjø, videreføring av laksefiskavgifta, oppfølging av villaksutvalgets innstilling, allmennhetens adgang til fiske i kalka laksevassdrag, tiltak mot lakselus og rømt oppdrettsfisk og gyro.

14 E Fagrådet for laks og sjøret på Skagerakkysten/Oslofjordregionen

Norske Lakseelver er representert ved medlemslagene i flere fagråd rundt omkring i landet.

For skagerakk/Oslofjordregionen representerer daglig leder, Stian Stensland, Norske Lakseelver.

Fagrådet har to møter i året og har de to siste årene vært spesielt opptatt av livsvilkårene for sjøørreten. Fagrådene har utgitt flere faktaark om sjøørreten og biotopforbedringstiltak i vassdragene. Mer informasjon om rådets arbeid og informasjon om tiltak for sjøørreten finnes på www.fagrad.com.

14 F Andre seminarer, festivaler, møter med mer

Norske Lakseelver har vært representert på en rekke arrangementer og møter; her nevnes:

Norsk Villaksfestival arrangeres i Surnadal hvert år. Surnadal Elveigarlag er en sentral arrangør og Aage Wold representerte NL på en engasjerende måte med sitt foredrag der i 2001. Styrelederen vil også være representert kommende vår. I 2001 ble det også arrangert en villakskonferanse i Namsos, der nasjonale laksevassdrag og laksefjorder sto sentralt. Norske Lakseelver var representert med nestleder Tom Riise-Hansen og Stian Stensland. Daglig leder Stian Stensland representerte også Norske Lakseelver/Norges Bondelag på et seminar om lakseforvaltning i ulike EU-land som ble avholdt i Saltdal i september 2001. Aage Wold og Tom Riise-Hansen var representert på et informasjonsmøte om Gyrobekjempingen i Stjørdal i 23. januar 2002. Styreleder Aage Wold har hatt flere møter angående mulighetene for å få Osvassdraget til å bli nasjonalt forskningsvassdrag på virkningen av oppdrettslaks på villaks.

Vedlegg 1.Medlemslag**Vassdragets navn****Finnmark**

Laksebreveierforeningen for Tanavassdraget	Tana
Lakselv Grunneierforening	Lakselva
Alta Laksefiskeri Interossenstskap	Altaelva

Troms

Signaldalselvas Grunneierlag	Signaldalselva
Brevikeidet og omegn grunneierlag	Breivikelva
Fellesutvalget for lakseelvene i Balsfjord, 3 lag	Lakselva i Malangen, Nordkjonselva og Tømmerelva
Samarbeidsutvalget for Målselvvassdraget	Målselvvassdraget
Salangvassdragets Fiskeforvaltning	Salangvassdraget

Nordland

Elvegard Grunneierforening	Skjoma
Saltdal Elveeierlag	Saltdalseelva
Ranaelva Fellesforvaltning	Ranaelva
Røssåga Elveeierlag	Røssåga

Nord-Trøndelag

Namsenvassdragets Grunneierforening	Namsen, Nordelva, Bjøra og Sanddøla
Bogna Elveeierlag	Bogna
Namdalseid Elveeierlag	Årgårdselva, Øyensåa, ferja
Ogna Grunneierlag	Ogna i Steinkjervassdraget
Figga Elveierlag	Figga
Verdal Elveeierlag	Verdalselva, Helgåa
Stjørdalsvassdragets Elveigarlag	Stjørdalselva, Somna, Forra

Sør-Trøndelag

Gaula Fiskeforvaltning	Gaula, Sokna og Bua
Orkla Fellesforvaltning	Orkla

Møre og Romsdal

Surnadal Elveigarlag	Surna
Nedre Sjøya Elveigarlag	Sjøya
Driva Elveigarlag	Driva
Ytre Frøna Grunneigarlag	Hustadvassdraget
Mittet Elveierlag	Mittetelva
Eira Elveigarlag	Eira
Rauma Elveigarlag	Rauma
Innfjord Elveigarlag	Innfjordelva
Måna Elveigarlag	Måna
Tresså Elveigarlag	Tresså
Valldal Elveigarlag	Valldalselva
Sunnmøre elveigarlag, 21 lag	Åheimelva, Kilselva, Mørevassdraget, Ørstaelva, Vartdalselva, Nordre Vartdalselva, Nordangdalselva, Ørskogelva, Bondalselva, Gurskenelva, Eidsdalselva, Norddalselva, Strandaelva, Korsbrekkelva, Stordalselva, Aureelva i Sykkulven, Vikelva, Ramstaddalselva, Velledalselva (Fetvassdraget), Brusdalsvatnet, Solnørelva

Sogn og Fjordane

Eid Elveeigarlag Eidselva
Stryn Elveeigarlag Strynselfva

Olden Elveeigarlag Oldenelva
Gaular Elveeigarlag Gaula
Naustdal Grunn- og Elveeigarlag Nausta
Førde Elveeigarlag Jølstra
Årøy Gård, Årøyvassdraget Årøyelva
Lærdal Elveeigarlag Lærdalselva
Aurland Elveeigarlag Aurlandselva
Flåm Elveeigarlag Flåmselva
Nærøydalen Elveeigarlag Nærøydalselva

Hordaland

Frøyset Elveeigarlag Junesdalsvassdraget
Bolstadelva Grunneigarlag (Vosso) Vosso
Bulken-Evanger Elveeigarlag (Vosso) Vosso
Osvassdragets Eigarlag Osvassdraget
Grunneigarlaget for Granvinsvassdraget Granvinsvassdraget
Rosendal Elv- og Utmarkslag Hattebergselfva og Melselva
Guddalsdalen Elveeigarlag Guddalselva
Etne Elveeigarlag Etneelva

Rogaland

Vikedal Elveeigarlag Vikedalselva
Suldal Elveeigarlag Suldalslågen
Ulla Grunneigarlag Ulla
Årdal Elveeigarlag Årdalselva
Figgjo Elveeigarlag Figgjo
Håelva Elveeigarlag Håelva
Tengselfva og Fotlandsvatnet Fiskeeigarlag Bjerkreimsvassdraget
Bjerkreim Elveeigarlag Bjerkreimsvassdraget
Sokndal Elveeigarlag Soknadalselva

Vest Agder

Kvina Elveeierlag Kvina
Audnaelva Fiskerettseierforening Audna
Mandalselva Elveeigarlag Mandalselva
Søgne- og Songdalen Elveeigarlag Søgne- og Songdalselva
Otra Laxefiskelag Otra

Aust-Agder

Nedre Tovdal Fiskelag Tovdalsvassdraget
Nedre Nidelv Elveeigarlag Nidelva
Storelva Elveeigarlag Vegårvassdraget

Vestfold

Numedalslågen Elvelag Numedalslågen

Buskerud

Hellefossen Elveeierlag Drammenselva
Soya Hellefoss Grunneigarlag Drammenselva
Lierelva Grunneierforening Lierelva
Åros Elveeierlag Åroselva

Vedlegg 2

Årskontingent for Norske Lakseelver 2001 og 2002

Vedtatt på Norske Lakseelvers årsmøte på Vertshuset Grong i Nord-Trøndelag, torsdag 23. og fredag 24. mars 2000

Alle medlemslagene skal sende regnskap og årsmelding til Norske Lakseelver. Kontingenten skal beregnes **etter forrige års inntekter**. Kontingenten beregnes ut fra brutto inntekt fra fiske (eksklusiv mva) på elveeierlagets område, på de eiendommer som er tilsluttet laget.

Dersom laget mottar erstatning for skade på fiske (f eks ved skjønn), skal de årlige utbetalingene, eller rentene fra erstatningsfond, legges til grunn for kontingentberegningen sammen med brutto inntekt fra fiske (eksklusiv mva). Medlemslag som ikke har inntekter, eller har små inntekter på grunn av fredninger, Gyrodactylus eller liknende forhold kan få redusert årskontingenten etter søknad til styret.

Punkt 1 og punkt 2 nedenfor viser hvordan kontingenten skal beregnes, avhengig av om omsetningen av fiske går gjennom laget eller ikke. Lag som selger fiske for deler av vassdraget, og har kontingentbasert medlemskap for resten av vassdraget, må beregne kontingenten til Norske Lakseelver både etter punkt 1 og punkt 2. Punkt 3 gjelder for støttemedlemmer i Norske Lakseelver.

Punkt 1: Når omsetningen av fiske går gjennom laget

- a) Lag med omsetning opp til kr 10 000,- (eksl mva) betaler kr 500,- i årlig kontingent
- b) Lag med omsetning fra kr 10 000,- til kr 20 000,- (eksl mva) betaler kr 1000,- i årlig kontingent
- c) Lag med omsetning over kr 20 000,- (eksl mva) betaler kr 2000,- pluss 1,5% av omsetningen i årlig kontingent

Punkt 2: Når omsetningen av fiske ikke går gjennom laget

- a) Når utleieverdien av fiske hos lagets medlemmer er kjent, beregnes kontingenten til kr 2000,- pluss 1,5% av utleieverdien
- b) Når utleieverdien av fiske hos lagets medlemmer ikke er kjent betaler laget kr 2000,- i grunnkontingent pluss kr 100,- per medlem i laget

Punkt 3: Støttemedlemmer betaler kontingent etter følgende satser

- a) Personlig støttemedlem: kr 250,- i årlig kontingent
- b) Organisasjon (kommune): kr 1000,- i årlig kontingent
- c) Bedrift: kr 2000,- i årlig kontingent

Vedlegg 3
NORSKE LAKSEELVER
RESULTATREGNSKAP 2001

	Note	2001	2000
Driftsinntekter			
Medlemskontingent		412 029	331 509
Tilskudd	2	135 650	285 000
Inntektsførte avsetninger	3	135 000	96 874
Refusjon Norges Bondelag		125 000	70 000
Konferanseinntekter - Fisketurisme		2 000	337 650
Andre inntekter		6 000	2 575
Sum driftsinntekter		<u>815 679</u>	<u>1 123 608</u>
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	4	443 670	372 588
Refusjon lønn bidrag til prosjekt - kvotebasert regulering av fiske etter laks		-5 300	-73 800
Honorar og godtgjørelse til leder	5	32 000	32 000
Møtegodtgjørelse		10 250	18 950
Leie transportmidler og andre fremmede tjenester		0	195 360
Reise og oppholdsutgifter		164 330	449 077
Kontor og andre driftsutgifter	6	94 394	93 050
Honorar regnskap og revisjon		93 202	5 850
Sum driftskostnader		<u>832 546</u>	<u>1 093 075</u>
Driftsresultat		-16 867	30 533
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		6 606	7 604
Rentekostnader		0	2 461
Netto finanskostnad		<u>6 606</u>	<u>5 143</u>
Årets resultat		<u>-10 261</u>	<u>35 675</u>
Disponeringer			
Overført til driftsfond		<u>-10 261</u>	<u>35 675</u>

NORSKE LAKSEELVER
BALANSE PR. 31.12.2001

	Noter	2001	2000
EIENDELER			
<i>Omløpsmidler</i>			
Kundefordringer	7	66 983	292 111
Bankinnskudd	8	263 061	107 479
Sum omløpsmidler		330 044	399 590
SUM EIENDELER		330 044	399 590
EGENKAPITAL OG GJELD			
<i>Egenkapital</i>			
Egenkapital 1.1.		95 335	
Årets underskudd	11	-10 261	85 074
Sum egenkapital		85 074	95 335
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	9	19842	19 083
Skyldige offentlige avgifter		77973	53 732
Forskuddsbetalt kontingent		0	6 000
Avsetning prosjekter	10	60000	195 000
Annen kortsiktig gjeld		87155	30 441
Sum kortsiktig gjeld		244 970	304 256
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		330 044	399 591

Oslo, 6. mars 2002
 Styret i Norske Lakseelver

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2001

Note 1 ~~Regnskapsprinsipper~~

Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er klassifisert som omløpsmidler. Tilsvarende prinsipp er benyttet for gjeldspostene

Note 2	Tilskudd	2001	2 000
	Norges Skogeierforbund,	35650	0
	N Forskningsråd	20000	0
	Dir. for Naturforvaltning,	30000	35 000
	SND, Fisketurismekonferanse	0	140 000
	Dir.for Naturforvaltning, Internettprosjekt	20000	10 000
	SND, Internettprosjekt	0	80 000
	Dir.for Naturforvaltning,modellvassdrag	30000	20 000
	Sum:	<u>135 650</u>	<u>285 000</u>

Note 3	Inntektsførte avsetninger tilskudd	2001	2 000
	Inntektsført avsetning prosjekt "Modellvassdrag"	30000	41 874
	Inntektsført avsetning prosjekt "Brosjyre lok.forvaltn."	25000	0
	Inntektsført avsetning prosjekt "Fisketurisme"	0	55 000
	Inntektsført avsetning prosjekt "Internett"	20000	0
	Inntektsført avsetning prosjekt "Rev drift. plan"	60000	0
	Sum:	<u>135 000</u>	<u>96 874</u>

Note 4	Lønn og sosiale kostnader		
	Spesifikasjon:	2001	2 000
	Lønn og feriepenger *	367 298	305 387
	Arbeidsgiveravgift	55 570	52 249
	Andre personalkostnader	<u>20 802</u>	<u>14 952</u>
	Sum	<u>443 670</u>	<u>372 588</u>

* Lønn til styreleder for utført kvotearbeide kr 50.000,- er ført i denne posten

FORTS. NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2001

note 4 forts.

Kommentar:

Posten arbeidsgiveravgift inneholder også avgift knyttet til honorar og møtgodtgjørelse for tillitsvalgte.

	2 001	1 999
Gjennomsnittlig antall ansatte:	1	1

Note 5 ~~Honorar og godtgjørelse til leder~~

Det er i 2001 utbetalt honorar og annen godtgjørelse til leder tilsvarende kr 32.000.

Note 6 ~~Kontor og andre driftsutgifter~~

Spesifikasjon:	2001	2 000
Kjøp av PC	0	10 770
Trykkekostnader	41 812	60 070
Kontorrekvisita	7 400	7 942
Aviser og tidsskrifter	19 997	530
Telefon og andre driftsutgifter	21 340	5 149
Gaver	3 844	8 589
Sum	<u>94 394</u>	<u>93 050</u>

Note 7 ~~Kundefordringer~~

	2001	2 000
Norges Bondelag	0	30 562
SND	0	235 000
Statens landbruksbank	20 000	0
Skyldig kontingent	46 983	7 549
Skyldig kursavg.	0	19 000
Sum kundefordringer	<u>66 983</u>	<u>292 111</u>

Note 8 ~~Kontanter, bank m.v.:~~

Av de totale bankinnskudd utgjør bundne midler til skattetrekk kr. 92.221,49,-

FORTS. NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2001Note 9 ~~Leverandørgjeld~~

	2001	2 000
NINA	15750	0
KPMG AS	4092	0
Skogeierforeninga Nord	0	6 236
Skogeigarlaget Vest	0	6 190
Flyservice	0	2 890
Lensstyrelsen, Sverige	0	3 767
Sum leverandørgjeld	<u>19 842</u>	<u>19 083</u>

Note 10 ~~Avsetning prosjekter~~

Det er avsatt midler til følgende prosjekter i år 2002 :

	2001	2000
Revisjon driftsplanhefte	30000	90 000
Modellvassdrag	20000	50 000
Brosjyre driftsplan	10000	35 000
Prosjekt internett	0	20 000
Sum tilskudd	<u>60 000</u>	<u>195 000</u>

Note 11 ~~Egenkapital~~

Disponering:

Årets underskudd, kr.10.261,- er pr. 31.12.2001 overført driftsfond

Vedlegg 4

Organisasjonen for fiskerettshavere i lakse- og sjøauførende vassdrag

Postadresse:	Postboks 9354 Grønland N-0135 Oslo
Kontoradresse:	Schweigaardsgate 34 C
Telefon:	2205 4553
Telefax:	2217 1787
E-post:	stian.stensland@bondelaget.no
Org nr:	971281693
Bankgiro:	8101 05 37886

Miljøverndepartementet

deres ref;

vår ref; 0101

dato; 30. september 2001

Høringsuttalelse om Forslag til Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder

Norske Lakseelver oppfatter Miljøverndepartementets oppfølging av Villaksutvalgets innstilling som en klar svekkelse av de norske villaksbestander og ei distriktsnæring tuftet på en bærekraftig bruk av villaksressursen. MDs forslag betyr at rettighetshavere og brukergrupper, som allerede har opplevd stengte elver og fiskerestriksjoner pga ødeleggelser av laksens leveområder, nok en gang må bære byrden av andres ødeleggende virksomhet. Nyere forskning viser at problemene med lakselus og rømt fisk, som oppdrettsnæringa fører med seg, har potensial til å utrydde all villaks. Norske Lakseelver frykter at de problemene lakseoppdrettsnæringa i Hordaland og Sogn og Fjordane medfører for villaksen og vår næring i dag, vil spre seg til andre steder i landet når det nå foreslås å åpne nye områder for oppdrett. Med bakgrunn i den dramatiske situasjonen for den atlantiske laksen og dens leveområder er behovet for tiltak prekært. Det må handles NÅ og i stort omfang om vi skal ha håp om å berge villaksbestandene, ikke stykkevis og delt som MD legger opp til. Norske Lakseelver støtter ikke Miljøverndepartementets forslag til nasjonale laksevassdrag og laksefjorder slik det fremkommer i høringsnotatet, og advarer sterkt mot å svekke og dele opp Villaksutvalgets opprinnelige helhetlige tiltakspakke.

Vi viser til Miljøverndepartementets utsendelse av høringsnotatet på Forslag til Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, og avgir med dette hørings svar fra Norske Lakseelver.

Norske Lakseelver representerer ei distriktsnæring som er tuftet på en bærekraftig bruk av villaksressursen; der fiskeretten er samlet på mange hender og verdiskapingen og arbeidsplassene forblir i lokalsamfunnet. I Landbruksmeldinga legger Regjeringa opp til at mer av inntektene i landbruket må hentes gjennom økt næringsmessig utnyttelse av utmarka. Undersøkelser fra Namsenkommunene Overhalla og Grong viser til en lokal sysselsettingseffekt på i overkant av 50 årsverk som følge av laksefiske. Videre er den samfunnsøkonomiske nytteverdien av å sikre og styrke laksebestandene i de opprinnelig foreslåtte 50 nasjonale laksevassdrag estimert til minst 20 mrd kroner etter at tiltaket er gjennomført. I Norge ligger førstehåndsverdien av laksefisket (fiskekort, mat/overnatting) på 320 kroner per døgn, tilsvarende tall fra Skotske River Tweed er 4675 kroner. Dette viser at næringspotensialet i villakslandet Norge er stort og for en stor del uutnyttet. Imidlertid presses villaksen, dens leveområder og dermed vår næring mot stupet. Tidligere har kraftutbygginger, forurensning, forbygninger og kanalisering av elver utryddet og

svekket mange villaksbestander. Til tross for dette er det fiskerettshaverne og brukerne de som har måttet ta byrden med innskrenkninger og stopp i fisket. Med MDs forslag er det igjen villaksen, rettighetshavere og fiskere som blir taperne.

Norske Lakseelver deltok i arbeidet med og ga sin tilslutning til tiltakspakken i Villaksutvalgets innstilling (NOU 1999:9). Også flertallet i Energi- og miljøkomiteen på Stortinget (Inst. S. Nr 295 – 2001-2001) ” viser til viktigheten av at de tiltakene som Villaksutvalget (Rieber-Mohn-utvalget) fremmet iverksettes som en pakke, slik at alle interessenter bidrar til å redde laksen innenfor sine områder. ” I MDs høringsnotat kan dette synes glemt. Siden Villaksutvalgets innstilling har vi fått ny kunnskap om den atlantiske villaksens situasjon og truslene mot den. Situasjonen for villaksen er forverret, og oppdrettsnæringa og den voldsomme produksjonsøkningen av oppdrettslaks gis i rapporter fra WWF og Direktoratet for naturforvaltning mye av skylda for denne dramatiske situasjonen. Havforskningsinstituttet viser videre til at så å si hele årets generasjon med smolt fra Sognefjorden gikk tapt pga lakseluspåslag. På sikt frykter vi genetisk utvanning og utdøing av villaksstammene. Det betyr også at de tiltak som i 1999 ble lansert som minimumsløsninger for å berge villaksen ikke alene vil være gode nok når de trer i kraft. Slik som oppdrettsnæringa drives i dag og med de planer for ytterlige ekspansjon som finnes, har næringa potensial i seg til å utrydde alle ville laksestammer i Norge. Norske Lakseelver er ikke imot oppdrett, men slik næringa foregår i dag medførende store problemer for villaksen og vår næring kan det bare ikke fortsette.

De nasjonale laksefjordene

Villaksutvalget foreslo flere fjorder frie for oppdrett av laksefisk for å redusere negative påvirkninger fra oppdrettsnæringa. MDs forslag med redusert omfang og store grensejusteringer av laksefjordene gjør at de aller fleste matfiskanlegg innenfor nasjonale laksefjorder får ligge, med mulighet for utvidelse av produksjonen innen konsesjonen. Også slakterier og settefiskanlegg som er store kilder til rømt fisk får ligge. Norske Lakseelver vil sterkt advare mot å tillate disse skadelige aktivitetene i nasjonale laksefjorder, aktiviteter som er stikk i strid med Villaksutvalgets intensjoner. Isteden burde oppdrettsnæringa satse på skjell og andre marine arter her. Særskilte restriksjoner for lakseoppdretterne foreslås også, uten at det sies noe konkret om dette.

- Norske Lakseelver krever at de nasjonale laksefjordene må være frie for oppdrett av anadrome laksefisker.

Øst-Finnmark

Verdens største og viktigste bestander av atlantisk laks finnes i Finnmark. Villaksutvalget foreslo Finnmark øst for Kinnarodden som fritt for lakseoppdrett på grunn av dette. Når Regjeringen nå kjenner til de problemene lakseoppdrett har medført for villaksen andre steder i landet og likevel åpner for oppdrett i dette området er dette uansvarlig.

- Norske Lakseelver krever at Øst-Finnmark må være frie for lakseoppdrett.

Midlertidige sikringssoner og tiltakssoner

I 1989 opprettet Fiskeridepartementet 52 midlertidige sikringssoner som dekket utløpet til 125 lakseelver. Bakgrunnen for dette var ønsket om å skjerme villaksen slik at livskraftige bestander skulle få leve uten vesentlig påvirkning fra lakseoppdrett. Villaksutvalget la vekt på at disse sonene måtte bestå inntil man hadde tilstrekkelig kunnskap om hvordan disse fungerte og hvilke konsekvenser det vil ha dersom man fjerner dem.

De problemene lakseoppdrett medfører for villaksen, og som spesielt har kommet til syne på Vestlandet, har kommet til tross for disse tiltaks- og sikringssonene. Slik Norske Lakseelver ser det, vil en frigivelse av 40 % av disse fjordområdene til lakseoppdrett føre til en ytterligere svekkelse av den norske villaksbestanden.

- Norske Lakseelver krever at de midlertidige sikringssoner og tiltakssoner fortsatt må bestå.

De nasjonale laksevassdragene

Villaksutvalget foreslo 50 nasjonale laksevassdrag i sin innstilling. I Regjeringens forslag er tallet 39, der store og viktige laksevassdrag som Verdalselva, Bjerkreimselva, Orkla, Nidelva, Namsen med flere står på vent og vil først bli vurdert ved en senere runde. For at ordningen Nasjonale laksevassdrag skal få en ønsket effekt er det svært viktig at disse vassdragene blir tatt med i ordningen allerede nå. Norske Lakseelver reagerer sterkt på at i Nordland, det fylket med klart flest lakseførende vassdrag, er det bare Roksdalsvassdraget som foreslås tatt inn i ordningen, og ingen nasjonale laksefjorder foreslås. Det er utifra de kriterier som ligger til grunn for utvelgelsen av laksefjorder og laksevassdrag naturlig at også Saltdalselva, Vefsna og Beiarelva med tilhørende fjordområder tas inn nå.

- Norske Lakseelver krever at Villaksutvalgets 50 opprinnelige elver samt Beiarelva må tas inn nå.

Andre tiltak

Opprettelsen av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder var en del av en tiltakspakke som Villaksutvalget la fram for å berge villaksen, og må følgelig sees i sammenheng med disse. Det synes klart for Norske Lakseelver at problemene villaksen står overfor nå ikke kan løses med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder alene, selv om Villaksutvalgets innstilling tas helt til følge på dette punkt.

Problemene med rømninger og lakselus har også innvirkninger på oppdrettsfrie fjordområder. Norske Lakseelver mener at det må stilles spesifikke krav til oppdrettsnæringa der typegodkjent utstyr (TYGUT), synkroniserte våravlusninger og merking av fisk er effektive kortsiktige tiltak. Det må arbeides for at næringa ikke skal utgjøre noen trussel for villaksen.

-Norske Lakseelver krever at oppdrettsnæringa må drive på en slik måte at villaksen ikke skades

Norske Lakseelver forutsetter at det også blir avsatt tilstrekkelig med midler til forskning i ”Villaksprogrammet” og at bekjempelsen av *Gyrodactylus salaris* gis høyere prioritet i de kommende år. Slik at en på denne måten kommer bort ifra den fragmenterte forvaltning og spareblussforskning som hittil har vært drevet på en slik verdifull ressurs.

.

Juridisk forankring og forvaltning

Norge har gjennom ratifisering av Riokonvensjonen om biologisk mangfold forpliktet seg til å ta vare på alle arter i norsk natur. Dette pålegger norske myndigheter et spesielt ansvar for den truede atlantiske laksen, en art Norge har det største bestandskompleks av. Dette ansvar kommer ikke til syne i MDs høringsnotat. .

Norske Lakseelver er opptatt av at forvaltningen av nasjonale laksevassdrag må være basert på driftsplaner utarbeidet av fiskerettshaverne. Dette er i tråd med de mål som ble lagt for omleggingen til lokal fiskeforvaltning, og som privat forvaltning har sluttet seg til. Vi forventer at omlegging til lokal forvaltning både i nasjonale laksevassdrag og andre går sin gang slik det tidligere har vært vedtatt av offentlig forvaltning. Vassdrag som ikke blir definert som nasjonale laksevassdrag må ikke få en dårligere forvaltning enn tidligere.

Norske Lakseelver synes det er positivt at det omsider starter en politisk prosess med oppfølging av Villaksutvalgets arbeid.

Med hilsen

Stian Stensland
Daglig leder
Norske Lakseelver

Norske Lakseelvers høringsuttalelse er basert på følgende grunnlag:

- The status of Wild Atlantic Salmon – A river by river assesement, WWF-US, 2001
- Direktoratet for Naturforvaltning, Elvevis vurdering av bestandsstatus og årsaker til bestandsutviklingen av laks i Hordaland og Sogn og Fjordane, Utredning 2001-2
- NOU 1999:9 til laks åt alle kan ingen gjera?
- Nye registreringer, forskningsresultater og kunnskap om lakseoppdrettsrelaterte trusler mot villaks, spesielt lakselus og innblanding av rømt fisk (jf. bl a NINA•NIKU Faktaark Nr. 4 – 2001 og registreringer av lakseluspåslag i regi av NINA, HI og Rådgivende Biologer).
- HiNT utredning nr 24 ”Økonomisk analyse av villaksressursene i nasjonale laksevassdrag” og rapport fra Oslo Energi Konsult ”Samfunnsøkonomisk nytteverdi av villaksressursene i nasjonale laksevassdrag – oppfølgingsstudie”

Vedlegg 5
Til
Direktoratet for naturforvaltning

Samarbeid om disponering av fiskefondsmidler og fiskeravgiften f.o.m. 2003

Bakgrunn

Samarbeidsrådet for anadrome laksefisk ble i møte i september 2001 orientert om behovet for å klargjøre et opplegg for videreføring av fiskeravgifta for 2002. Det ble opprettet en arbeidsgruppe med representanter fra Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF), Norges Bondelag (NB), Norske Lakseelver(NL), Norges Skogeierforbund (NSF) og Noregs Grunneigar og Sjølaksefiskarlag (NGSL). Arbeidsgruppen avsluttet sitt arbeid og la opp til å videreføre samarbeidet med Posten når det gjelder distribusjon og betalingsformidling. Under arbeidet fremkom en rekke forslag til justeringer av ordningen på andre punkt, men arbeidsgruppen ble enig om at det ikke var hensiktsmessig å foreta andre endringer for ordningen allerede i 2002.

På denne bakgrunn og en felles anmodning fra deltakende organisasjoner opprettet DN en ny arbeidsgruppe med nevnte organisasjoner og med mandat å komme med forslag til endringer som etter organisasjonenes mening burde gjøres gjeldene fra 2003. Mandatet til gruppa har vært å se på:

- Inntektsgrunnlaget for ordningen
- Rådgivning i forhold til bruken av fondsmidler
- Retningslinjer for fordeling og bruk
- Informasjonskampanje
- Navn på ordningen/fondet

Målsettingen for gruppens arbeid var å foreslå tiltak som ledd i og etablere en robust ordning med solid støtte, blant annet for bruk og fordeling av inntekter. Videre burde ordningen gi en mest mulig stabil og sikker inntekt, samtidig som administrative kostnader minimaliseres.

Innledning

På et prinsipielt grunnlag er det uheldig at brukere og rettighetshavere skal finansiere det offentlige oppgaver i norsk naturforvaltning, men når det skjer er det viktig at en har bred aksept hos bidragsyterne for hvordan midlene brukes. For å få en solid forankring og oppslutning om fondet blant den jevne fisker, mener vi det er avgjørende at fiskerne føler at de har reel innflytelse på bruken av pengene i fondet både på sentrale og lokale tiltak. Dette vil bidra til å gi den forankring og oppslutning som trengs for å ta et samlet løft for villaks, sjørørret og sjørøye.

Organisasjonene i arbeidsgruppa har kommet fram til følgende innstilling til DN:

1. Rammer og definisjoner for en grovfordeling av fondsmidler på lokale og nasjonale tiltak

Definering av nasjonale tiltak samt konkrete eksempler på tiltak

Organisasjonene foreslår følgende definisjon av nasjonale tiltak:

”Med nasjonale tiltak menes tiltak som er ment å gi effekt i en større region eller for hele landet”.
 Tilsvarende bevilgninger over dagens kap. 1425 Post 01.

Gjennomføring av tiltakene kan være lokalisert både sentralt (eks. Oslo, Trondheim, osv.) eller i et konkret vassdrag og/eller fjordsystem. Eksempler på tiltak er:

- Tilskudd til tiltak i regi av sentrale organisasjoner.
- Drift av rådgivende utvalg innen forskning og forvaltning.
- Drift av arbeidsgrupper/utvalg sentralt.
- Utarbeidelse av undervisnings- og informasjonsmaterieell med distribusjon over en større region eller nasjonalt.
- Godtgjørelse til DN for administrasjon av fondsordningen og oppfølging av støttede prosjekter. Maksimum 5%, men helst 0%.
- Forvaltningsrettet forskning som er ment å gi kunnskap av verdi for store deler av eller hele landet.
- Betalingsformidling og opptrykk av hefter/blanketter.
- Andre typer tiltak etter enighet med organisasjonene

Definisjon av lokale tiltak samt konkrete eksempler på tiltak

Rettighetshaverorganisasjonene foreslår følgende definisjon av lokale tiltak:

”Med lokale tiltak menes:

- 1) *tiltak som fortrinnsvis er initiert lokalt og støttes av lokalt fiskefond administrert av Fylkesmannen og*
- 2) *andre tiltak som er ment å gi effekt kun for et begrenset geografisk område, fortrinnsvis et bestemt vassdrag/fjordområde, og som administreres av DN”.*

NJFF mener lokale tiltak skal defineres som:

1) *”Tiltak som er initiert av lokale aktører. ”*

2) *” Den lokale potten via fylkesmannen kan være todelt. En del som fordeles mer jevnt til de aktuelle fylkene og en del som fordeles til fylker med ekstraordinære behov i tråd med søknader og deretter i tråd med anbefalinger fra rådet.”*

Gjennomføring vil i de fleste tiltakene være lokalisert i et bestemt vassdrag/fjordsystem.

Eksempler på tiltak under 1) er:

- Tiltak som ledd i realisering og utarbeiding av driftsplaner i regi av utmarkslag (mange typer tiltak er aktuelle).
- Tiltak i regi av brukerorganisasjoner (mange typer tiltak er aktuelle).
- Tilskudd til fiskearrangement, kurs og lignende.

Eksempler på tiltak under 2) er:

- Tilskudd til restaurering/utbedring av fisketrapp
- Tilskudd til videoovervåking, fisketelling, og lignende.

Under pkt. 2. vil det primært være snakk om spesielt kostnadskrevenende tiltak.

DN må hvert år søke å oppnå enighet med organisasjonene om en fordeling mellom 1) og 2).

Organisasjonene mener uavhengig av dette at minimum 50% av innbetalingen til fondet skal gå til lokale tiltak.

Rådet bør bidra til at det etableres en debatt omkring hvilke typer oppgaver som skal finansieres av fiskefondet, og hvilke oppgaver som er et statlig ansvar og som må dekkes over andre poster i statsbudsjettet. Organisasjonene mener visse typer forskning skal finansieres av andre kilder.

Eksempler på dette er:

- Grunnforskning
- Forskning på temaer innen villaks kontra oppdrett (genetisk innblanding, lakselus, m.m.)
- Forskning på *Gyrodactylus salaris*

Målet med fiskefondet må være at minst mulig av midlene går til administrasjon av fondet, og at pengene primært brukes til tiltak. Organisasjonene vil at DN hvert år legger fram en detaljert rapport over hva midlene i fiskefondet brukes til.

2. Modell for samarbeid om disponering av fondsmidler

Organisasjonene foreslår at det opprettes et rådgivende organ, et "Fondsråd". Målet er i første rekke å etablere samarbeid mellom DN og bruker- og rettighetshaverorganisasjonene om disponering av fondsmidlene, herunder:

- Grovfordeling av midler på lokale og nasjonale tiltak
- Drøfte og enes om viktige satsingsområder, behov, mål og tiltak.

Rådet skal kun unntaksvis gå inn på enkeltsøknader. DN fatter endelig vedtak om disponering, men det forutsettes at det oppnås enighet mellom DN og organisasjonene om at sistnevnte skal ha reell innflytelse.

Organisasjonene foreslår at rådet fungerer som en prøveordning i to år (2003 og 2004). Dersom en i løpet av prøveperioden ser at DN ikke gir rådet en reel innflytelse på disponeringen av fondets midler, vil NB og NGSL gå til en politisk oppfølging med målsetting om å få et fondsstyre.

Som deltakere i rådet foreslås representanter fra bruker- og rettighetshaversida.

3. Ny Fiskeravgift f.o.m. 2003, herunder:

Innføring av ukekort og familiekort

Organisasjonene tror innføring av ukekort og familiekort (sesong) vil gi et bedre tilbud til fiskerne. Ordningen kan oppfattes som urimelig når en må løse en sesongavgift for fiske i eksempelvis 3 dager. Hvem familiekortet skal gjelde for må defineres nærmere. Målsettingen med familiekortet er i første rekke å nå den delen av familien, ofte mor og eldre ungdom (16-20 år), som vanligvis ikke fisker etter anadrome laksefisk.

Sats på ukekort og årskort

Organisasjonene og DN har drøftet eventuell økning i sats på fiskeravgiften.

Organisasjonene har drøftet følgende alternativer:

- 1) Justering i tråd med konsumprisindeksen fra siste gang satsen ble justert (1992).
- 2) Justering i tråd med konsumprisindeksen f.o.m. 2002
- 3) Justering som følge av innføring av momsreformen fra 1. juli 2001. Moms på tjenester har medført at man får mindre for fondsmidlene enn tidligere.
- 4) Justering utover ovennevnte punkter.

Alle organisasjonene er enige om at fiskeravgiften i framtiden bør justeres i tråd med konsumprisindeksen. For å hindre en realreduksjon i fiskefondet som følge av inflasjon, bør den økes med kr 10,- hver gang samlet prisvekst siden forrige justering overstiger kr 10,-.

NJFF foreslår at avgifta fra 2002 skal være 180 kroner og fra da av justeres i tråd med konsumprisindeksen som nevnt over. Primært mener NJFF en bør forholde seg til årsavgift som i dag. Sekundært foreslår vi at det i tillegg innføres familiekort. Årsaken til NJFFs forslag om å innføre familiekort er sammenfallende med de øvrige organisasjonene (som skrevet over). Dersom grensen for barns fiske i henhold til Friluftsmeldinga heves til 18 år tar NJFF det for gitt at dette også vil omfatte fiskeravgifta. Satsen på et eventuelt familiekort bør etter NJFFs mening ligge på et nivå som prosentueelt tilsvarer de satser en tidligere benyttet for samme type kort mht innlandsfiske. Familiekort bør etter en slik vurdering koste omlag 320 kroner.

NB, NSF, NB og NGSL foreslår følgende avgiftsatser fra 2003: ukekort 150,-, sesongkort 220-280, familiekort > 350,- .

Avgift på sportsfiske etter anadrom fisk i sjø

Organisasjonene er delte i synet på om det bør innføres betalingsplikt til fondet for sportsfiske i sjøen etter anadrome fisk. Ordningen fantes tidligere, men ble avskaffet i 1998.

Tre alternativer/syn forekommer:

- 1) Avgift bør innføres fra og med 2003.
- 2) Avgift bør ikke innføres fra og med 2003, men problemstillingen bør utredes grundig av en ny arbeidsgruppe. Avhengig av konklusjoner her, kan avgift eventuelt innføres i 2004.
- 3) Avgift er helt uaktuelt å støtte. Synet/prinsippet om gratis fiske i sjø er ufravikelig.

NGSL, NL og NB mener at de som fisker etter villaks, sjøørret og sjørøye i sjø med sportsfiskeredskap prinsipielt må betale inn til fondet på lik linje med andre som beskatter disse artene. Villaksutvalget la opp til et felles løft for villaksen ut ifra byrdefordelingsprinsippet. At sportsfiskere i sjø skal være gratispassasjerer i en slik ordning synes ikke disse organisasjonene er i tråd med Villaksutvalgets innstilling. Imidlertid bør det utredes grundig hvordan en slik gjeninnføring skal følges opp når avgiften settes ut i livet..

NSF mener at hvis offentlig forvaltning ønsker avgift på fiske i sjø etter anadrom fisk, så må det først gjennomføres en grundig utredning. Vi ser at det er positive og negative sider ved eventuell avgift. Man bør tenke grundig gjennom konsekvenser av ulike alternativer før valg foretas.

NJFF mener de lett tilgjengelige fiskemulighetene i sjøen er den største innfallsporten til fritidsfiske i Norge. NJFF ser derfor på det frie fisket i sjøen som et viktig friluftspolitisk grep, og en viktig del av den norske befolknings oppfatning av hva allemannsretten bør omfatte. NJFF støttet derfor helhjertet opp da Stortinget i 1998 fjernet avgiften for fiske etter anadrom laksefisk i sjøen. Bortfallet av avgiften førte så vidt NJFF kan vurdere også til en ønsket økt deltagelse i dette fisket spesielt og nyrekruttering til fritidsfiske generelt. Til tross for at de tre anadrome artene sammen med ål skiller seg noe fra de andre artene som finnes i saltvann mener NJFF det er uhensiktsmessig å pålegge disse tre artene spesielt en avgift sett opp mot de friluftspolitiske gevinstene en høster ved å opprettholde det "frie" fisket.

Økt sats for fiske i sjø med faststående redskap

NGSL foreslår økt sats for fiske i sjø med faststående redskap dersom også fiskere i elv bidrar mer enn de gjør i dag. I dag betaler enhver aktiv sjølaksefisker 180 kroner i sesongen. NGSL foreslår å øke satsen til 500 kroner for de som får starte fiske før 1. juli. I dag har flere regioner kortere fisketid og NGSL foreslår at de som starter fiske 1.juli eller senere betaler 300 kroner pr. sesong.

I dag er det rundt regnet 2000 aktive sjølaksefiskere, en økning i satsene i henhold til ovennevnte vil tilsa at sjølaksefiskerne vil bidra med 750.000 –900.000 kroner til fondet. Økte satser for fiske i sjø forutsetter at NGSL får innflytelse i disponering av fondsmidlene og at en del av pengene i

fondet må gå til gode tiltak i sjø. Dersom fondsordningen etter NGSLS syn fungerer tilfredstillende i prøveperioden kan organisasjonen vurdere en ytterligere økning i satsene.

Nytt navn på avgift og fond

Navnet "Fiskeravgift" er grunnet siste stavelse negativt ladd. Videre er folk flest imot avgift på en positiv aktivitet. Både organisasjonene og DN har signalisert at en navneendring bør vurderes. Det må være et mål at innbetalingen i fremtiden skal oppfattes for en form for "fondreising" der alle fiskere deltar i et spleiselag for å komme med sitt bidrag i villaksforvaltning.

Fiskefondet skal fra og med 2002 disponeres til forvaltning av anadrome laksefisk.

NB, NGSL og NB foreslår å endre navnet til "Villaksfondet". En slik navneendring med fokus på "villaks" er i tråd med tidligere navnebruk der en skiller spesifikt mellom oppdrettslaks og villaks, eksempelvis; Villaksutvalget og Villaksprogrammet. Et slikt navn kan også forbindes med en oppfølging av Villaksutvalgets arbeid. En slik navneendring har imidlertid ikke i seg at deler av midlene også går til forvaltning av sjørøye og sjøørret.

NSF foreslår navnet "Laksefondet"

NJFF har ingen sterk formening om navn, men lufter navnet : "Tiltaksfondet for anadrom laksefisk". For å inkludere alle de anadrome artene i navnet.

Når det gjelder navnet på innbetalingen, som i dag heter fiskeravgift, kan den for eksempel kalles "Innbetaling til "Villaksfondet/Laksefondet/Tiltaksfondet for anadrom laksefisk".

4. Tiltaksområder som bør falle utenfor fondets "ansvarsområde"

Organisasjonene mener at gjennomføring av visse typer tiltak ikke bør finansieres over fiskefondet. I første rekke dreier dette seg om tiltak innen grunnforskning på villaks, forskning omkring oppdrettslaks og drift av genbank for villaks. Dette ser organisasjonene på som klare statlige oppgaver. Forskning omkring og bekjempelse av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* må fortsatt finansieres uten bruk av fiskefondsmidler. Disse tiltakene er svært kostnadskrevende og ville tappe fondet for betydelige midler.

5. Samarbeid mellom offentlig forvaltning, privat forvaltning og brukerorganisasjoner på fylkesplan om disponering av de lokale fiskefondsmidlene

Fylkesmennene har ulik praksis når det gjelder samarbeid med aktørene lokalt om disponering av fondsmidler. Ytterpunktene er på den ene side fylker som gjennomfører samling hvert år med organisasjonene for å innhente råd om fordeling (eks. Vest- Agder). På den annen side finnes enkelte fylker som mener det ikke skal være en dialog fordi organisasjonene er søkere, og dermed innhable til å gi råd om disponering.

DN bør langt sterkere påpeke overfor Fylkesmennene Stortingets bestemmelse om at det skal etableres samarbeid med bruker- og interesseorganisasjoner om disponering av fiskefondsmidler. Dette vil bidra til et større engasjement og økt ansvarliggjøring blant berørte organisasjoner, noe som vil medføre en lettere overgang til en lokal driftsplanbasert forvaltning.

6. Informasjonskampanje

Avhengig av tilbudet fra det offentlige vil organisasjonene vurdere hvordan de kan bidra med informasjon om en ny ordning.

Oslo den 8. februar.

Norges Bondelag V/ Stian Stensland
Norges Jeger- og Fiskerforbund V/ Øyvind Fjeldseth
Norges Grunneigar-og Sjølaksefiskarlag V/ Arne Jørrestol
Norske Lakseelver V/ Tom Riise-Hanssen
Norges Skogeierforbund V/ Svein Knutsen

Vedlegg 6

VEDTEKTER FOR NORSKE LAKSEELVER

Vedtektene er sist gang endret av årsmøtet i 1996.

§ 1. Organisasjon

Lagets navn er Norske Lakseelver. Norske Lakseelver ble konstituert på Stjørdal 6. mai 1992. For lagets forpliktelser hefter medlemmene kun med sitt innskudd.

§ 2. Formål

Laget har til formål å ivareta felles interesser for medlemmene, og andre rettighetshavere i Norge i forbindelse med utvikling og bruk av de ressurser som knytter seg til laks og sjøaure i elvene.

Norske Lakseelver skal:

- Arbeide for næringsmessig- og økologisk riktig forvaltning av elverettighetene.
- Stå i nær kontakt med den offentlige forvaltning og arbeide for å sikre bærekraftige laksestammer.
- Være interesseorgan i laksepolitiske saker.
- Bistå medlemmene med å tilrettelegge deres tilbud og aktiviteter.
- Arbeide for å tilrettelegge fisket for den interesse som allmennheten har til elvefiske.

§ 3. Medlemmer

Som medlemmer tas opp elveeierlag og tilsvarende sammenslutninger av rettighetshavere til lakse- og sjøaurefiske i vassdrag som er lakesførende.

Flere elveeierlag i et vassdrag eller i en region kan bli tatt opp som medlem i Norske Lakseelver gjennom et fellesstyre eller samarbeidsutvalg.

Tvilstilfeller om medlemskap avgjøres av styret.

§ 4. Styret

Norske Lakseelver ledes av et styre på 7 medlemmer. Av styrets medlemmer velges 5 av årsmøtet. De resterende 2 oppnevnes av styret i Norges Bondelag og Norges Skogeierforbund. Styret kan opprette et arbeidsutvalg bestående av styrets leder, nestleder og sekretariatets daglige leder.

Styret skal:

- Lede lagets arbeid i samsvar med vedtektene etter retningslinjer fra årsmøtet.
- Ta seg av saker og oppdrag fra medlemslagene.
- Representere Norske Lakseelver overfor myndigheter og institusjoner.
- Tilrettelegge årsmøte, fagsamlinger o.l.

For gyldig styrevedtak kreves at minst 4 stemmer for . Styret er beslutningsdyktig når minst 4 er tilstede.

§ 5. Valgkomiteen

Valgkomiteen velges av årsmøtet og skal:

- Foreslå personer under punkt 6 i § 6.
- Foreslå honorar til organisasjonens tillitsvalgte.

§ 6. Årsmøtet

Ordinært årsmøte holdes hvert 2. år, innen utgangen av mars. Medlemmene skal ha innkalling minimum 4 uker før avholdelse. Styret er ansvarlig for innkalling og oppnevning av møteleder. Medlemmer og styre har stemmerett på årsmøte. Et medlemslag kan møte med inntil to skriftlige fullmakter fra andre medlemslag.

Årsmøtet skal behandle:

1. Konstituering: Godkjenning av innkalling og dagsorden, opprop, valg av 2 representanter til å underskrive protokollen i fellesskap med møteleder.
2. Styrets 2-års beretning.
3. Reviderte årlige regnskap.
4. Arbeidsplan for styret, samt årsbudsjetter for de kommende 2 år.
5. Fastsette årskontingent for medlemslagene frem til neste årsmøte.
6. Valg:
 - a. Styremedlemmer velges for 4 år.
 - b. Personlige varamedlemmer til styremedlemmene.
 - c. Leder og nestleder velges for to år blant styremedlemmene.
 - d. Revisor med offentlig godkjenning.
 - e. Valgkomite. Det velges 1 medlem for hvert av områdene:
 - 1) Nord-Norge: Finnmark, Troms, Nordland
 - 2) Trøndelag: Nord- og Sør-Trøndelag
 - 3) Nord-vestlandet: Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
 - 4) Sør-vestlandet: Hordaland, Rogaland, Vest-Agder
 - 5) Østlandet: Aust-Agder og Buskerud med evt. andre.

Såvidt mulig skal de ordinære årsmøtene skifte mellom disse fem valgområdene. Styrets medlemmer skal om mulig være fordelt på de ulike landsdeler og mellom store og små vassdrag.

 - f) Valgene skal foregå skriftlig dersom det blir krevd.
 - g) Andre saker som styret eller medlemslag fremmer. Saker til årsmøtet må være styrert i hende minst 6 uker før møtet avholdes.

7. Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte innkalles når styret finner det ønskelig, eller når det forlanges av minst 25% av medlemslagene. Møtet behandler kun de saker som er ført på saksliste.

§ 8. Sekretariat

Sekretariatet skal arbeide etter instruks fra styret/arbeidsutvalget.

§ 9. Utmelding

Utmelding skjer med 6 mnd. skriftlig varsel til styret. Utmeldt lag har ikke krav på tilbakebetaling av innmeldings- og/eller årskontingent, eller på del i Norske Lakseelver sin formue.

§ 10. Tvisteløsning

Oppstår det tvist mellom Norske Lakseelver og noe medlemslag, skal tvisten avgjøres ved voldgift. Voldgiftsretten består av 3 medlemmer hvorav partene oppnevner 1 hver. Oppmann blir oppnevnt av byrettsdommeren i Oslo.

§ 11. Vedtektsendring

Vedtektene kan endres på et ordinært årsmøte med 2/3 tilslutning av de oppmøtte. Endringsforslag skal være innkommet til styret senest 3 mnd. før ordinært årsmøte og vedlegges i møteinnkallinga, jfr. § 6.

§ 12. Oppløsning

Forslag om oppløsning skal være innkommet til styret senest 3.mnd. før ordinært årsmøte og vedlegges i møteinnkallinga, jfr. § 6. Oppløsning av laget kan vedtas med 3/4 flertall på et ordinært årsmøte.

Dersom mindre enn halvparten av medlemmene er representert i det ordinære årsmøtet, må vedtak om oppløsning prøves i nytt årsmøte. Her blir oppløsning avgjort med alminnelig flertall av de oppmøtte medlemmer.

Eventuelle midler fordeles på medlemslagene, eller til det formål som årsmøtet vedtar.